

Kan frit distribueres
Godkendt

Aalborg Universitet
Postboks 159
9100 Aalborg

Sagsbehandler:
Lill Christensen
Telefon: 28743255

Dato: 05-04-2022

Referat af møde i Sustainable Campus Forum den 2. marts 2022

Deltagere: Alex Røge Hermansen (ARH), Mogens Juul Møller (MJM), Anders Schmidt Kristensen (ASK), Michael Søgaard Jørgensen (MSJ), Pia Rosenquist Kruse (PRK), Hamilton Delaney Miller (HDM), Lill Heile Bertelsen Christensen (LHBC), Peter Bagger Kyed (PBK), Martin Vive Ivø (MVI), Emma Pedersen (EP),

Afbud: Hannah Mareike Marczinkowski (HMM), Niels Krogh Søndergaard (NKS), Molly Bay Christensen (MBC), Thomas Winkel Dyrman (TWD)

Inviterede gæster: Heidi Simone Kristensen (HSK) (afbud), Timen Mattheüs Boeve (TMB), Mette Andersen (MA)

Pkt. 1. Velkomst og opfølgning fra sidst.

MJM indledte mødet med at opdatere forummet om de igangværende sager som SCF har initieret;

- 1) Anbefaling til Indkøbsafdelingen vedr. opdatering af deres indkøbspolitik
SCF's anbefalinger bliver inddraget i processen med en kommende opdatering af indkøbspolitikken.
- 2) Bæredygtighedsdagen 2022
CAS ligger op til dagen favner bredere på tværs af AAU; hvad kan AAU på klimadagsordenen og bæredygtighedsdagsordenen generelt. Selvom det perspektiv ligger uden for vores SCF's område, så er det vigtigt at tænke dagen ind i en bredere sammenhæng og skabe involvering på tværs af organisationen.

MJM orienterede om, at man har arbejdet for at dagen kunne afholdes i 2022, men med det bredere perspektiv på dagen, samt med respekt for en god involverings- og planlægningsproces kigger vi ind i at dagen planlægges til 2023.

SCF vil blive orienteret såfremt dagen godkendes af direktionen og planlægningsprocessen påbegyndes.

Pkt. 2. Godkendelse af dagsorden.

Dagsordenen blev godkendt uden kommentarer.

Pkt. 3. Orientering om AAU's klimamål v/ Mogens Juul Møller

Slides fra mødet er vedhæftet referatet.

MJM indledte punktet med at fortælle om processen for høringsmaterialet og svaret fra Campus Service i forbindelse med sagsfremstillingen om klimamål på AAU.

MJM anerkendte på vegne af CAS og SCF arbejdet med at udarbejde materialet, og fortalte, at der støttes op om det gode initiativ.

MJM orienterede om, at høringsmaterialet ikke blev vedtaget i sin fremsendte form, da Direktionen valgte at medtage et aspekt til målene; *"at det bliver teknologisk, organisatorisk og menneskeligt muligt at skærpe målsætninger yderligere"*.

MVI kommenterede, at SCF fik en kort frist for høringssvar, så derfor takkede MVI MJM (og CAS) for et hurtigt svar på vegne af SCF. MVI kommenterede yderligere at målene er vigtige og ønsket på AAU.

Pkt. 4. Orientering om Viden for Verden 2022-2026 – fokus på bæredygtighed v/ Mogens Juul Møller

Slides fra mødet er vedhæftet referatet.

MJM orienterede om, at der ansættes et årsværk (1 medarbejder) i Campus Service som skal arbejde dedikeret med CAS indsatsen i forbindelse med den nye strategiperiode, som opfyldelse af de målplaner som er tildelt CAS i forbindelse med AAU som grøn organisationen.

Vedkommende skal arbejde med CO2-regnskab, men skal også drive projekter på driftssiden, så CAS kan bidrage til klimamålsætningerne.

Pkt. 5. Orientering om AAU bæredygtighedsrapport + input til kommunikation af rapporten v/ Heidi Simone Kristensen.

Da HSK desværre var syg på dagen, udskydes præsentation af bæredygtighedsrapporten til næstkommende møde.

På anledning af HDM's forslag, kommenterede SCF dog på mulige måder at kommunikere årsrapporten ud til de studerende på:

- Kommunikér gerne ud på LinkedIn. LinkedIn bruger de studerende meget – særligt de internationale studerende

- Kommunikér gerne via sociale medier som Instagram og Facebook (særligt danskere)
- PRK kommenterede, at de havde studenterambassadører som arbejder med SOME. Dem har du mulighed for at få til at hjælpe med synliggørelse.
Derudover kommenterede PRK, at bæredygtighedsrapporten er lidt "alt godt fra havet", så de forskellige bæredygtighedsaktiviteter skal vinkles, så de studerende kan forstå hvorfor det er interessant for dem.
- MJM foreslog, at man med fordel kunne bryde rapporten op i grupper, så man kun bliver eksponeret for det der er relevant for en.
- EP foreslog, at man evt. kunne få influencere, f.eks. Gitte Marie (bæredygtighedsinfluencer) til at dele noget fra rapporten.
- HDM foreslog, at man kunne skrive en artikel til studenterbladene – Agenda/Navigatør og bede om synlighed på studentersamfundets kanaler.
- Infoskærme i KBH var gode til eksponering.

SCF ser frem til igen at få besøg af HSK til det kommende møde.

Pkt. 6. Præsentation af udkast til AAU CO2-regnskab og drøftelse af metode, principper, fremtidige anvendelsesmuligheder og indsatser v/ Timen Mattheüs Boeve

Præsentation af TMB's præsentation er udsendt i separat mail til forummets medlemmer.

MJM indledte punktet med at fortælle, at arbejdet med klimaregnskab for AAU blev sat i gang for et lille års tid siden. Søren Løkke, AAU forsker, Timen Mattheüs Boeve og Alex Røge Hermansen sidder med i udvalget for danske universiteter, hvor man arbejder for at finde en fælles metode for at opgøre CO2e-udledninger for universiteterne.

Arbejdsgruppen giver både netværk og fællesskab på tværs af universiteterne i forhold til den grønne omstilling for universiteterne, samt bidrager med fælles principper for opgørelsen af klimaregnskabet.

I forbindelse med udarbejdelse af klimaregnskabet, er det besluttet, at universiteterne benytter GHG-protokollen, som er en frivillig standard og den mest almindelige metode til måling og styring af udledning af drivhusgasser i organisationers værdikæder.

Opsummering af GHG-protokollen:

GHG-protokollen inddeler udledningen af drivhusgasser udledt i værdikæden i 3 kategorier; scope 1, 2 og 3.

Scope 1 omfatter organisationers direkte udledning af CO2e, som bliver generet af aktiviteter indenfor organisation. Dette kan bl.a. være kørsel i firmabiler og on-site varme/køleanlæg.

Scope 2 omfatter organisationens indirekte udledning af CO2e-udledning, som indkøbes og forbruges af organisationen; f.eks. fjernvarme brugt i forbindelse med opvarmning af kontorfaciliteter og/eller nedkøling.

Scope 3 omfatter alle andre indirekte udledninger af CO2e, her i blandt medarbejdernes og kundernes transport til og fra organisationen, affald og bortskaffelse af materialer.

Arbejdsgruppen benytter Exiobase i forhold til udregning af de forskellige data. Exiobase er en database over gennemsnitsudledning pr. forbrugt krone inden for en lang række kategorier, i virksomhedens regnskab. Herved beregnes virksomhedens CO₂e-aftryk ret præcist ud fra økonomiske nøgletal i det monetære regnskab. Modellen kan endvidere forfines, således at beregningen af CO₂e-udledning foretages på konkrete forbrugstal, eks. energiforbrug.

For at regnskabet kan anvendes til beslutningsstøtte er det nødvendigt dels at beregne CO₂e-udledningen med afsæt i historiske udledningsfaktorer, dels at kigge frem i tid og anvende fremadrettede udledningsfaktorer. Et godt eksempel herpå er energiforbrug. Udledningen i 1990 fra en kWh energiforbrug var langt større end det eksempelvis er i 2021, da energiforsyningen i høj grad baserede sig på fossile brændsler før i tiden, mens der i 2021 er mere vedvarende energi i systemet. I fremtiden bliver energikilderne endnu renere, hvorfor der skal tages højde herfor, når man beslutter sig for at investere i lavere CO₂-udledning.

AAU's klimaregnskab

Baselinen for opgørelsen er 1990.

TMB kunne berette, at tendensen i udkastet for regnskabet viser, at vi har rykket os meget siden 1990, og ikke kun pga. energimixet jf. ovenfor. I 1990 havde vi flere kvadratmeter pr. studerende/ansatte, i 2022 har vi færre kvadratmeter pr. bruger. Så vi har allerede flyttet os en del, og minimeret vores udledning markant siden 1990, i hvert fald relativt til produktionen (universitetet er vokset meget i observationsperioden).

Opgørelsesmetode:

ASK foreslog, at man modtog opgørelser pr. campus for at følge op og for at kunne træffe bevidste beslutninger.

Derudover var der spørgsmål fra flere i SCF i forhold til opgørelsesmetoden. Måler man pr. stå/årsværk eller i absolutte tal?

MJM kommenterede, at vi måler pr. produktionsenhed i opgørelsen. Dvs. vi kobler CO₂e-udledning med vores "produktion" (antal studerende og ansatte) for at få et retvisende billede, da vores produktion varierer meget over tid.

MSJ og HDM anbefalede, at CAS opgør både absolutte tal og relativt til produktionen i beregningerne og kommunikerer transparent om begge opgørelsesmetoder i klimaregnskabet.

ARH kommenterede, at vi bør anvende begge metoder til opgørelse således at vi får absolutte og relative tal, både for den historiske udledning, som er den konkrete udledning i det pågældende regnskabsår, men også for den fremadrettede model med fremtidige udledningsfaktorer, der sikrer at vi træffer de rigtige beslutninger, for mest effektivt at minimere udledningen. Herudover er det vigtigt at vi anvender en ensartet opgørelsesmetode for sektoren helt generelt, og ikke går solo. Det at kunne benchmarke med de andre danske universiteter kan give værdifuld indsigt.

MJM kommenterede, at vi er meget afhængige af hvad politikerne beslutter, bl.a. i forbindelse med energikilder og dermed det energimix vi beregner med.

MSJ og PBK spurgte ind til risiko for dobbelt counting.

TMB svarede, at det kun er staten som være opmærksom på dobbelt counting. AAU skal opgøre, så det er sammenligneligt på tværs af sektoren.

Bygningerne er den tunge post

ARH orienterede om, at vi lejer AAU's bygninger. Hvis man skulle være helt tro mod GHG-protokollen skulle man faktisk ikke tage de lejede bygninger med i vores CO2-regnskab. Det giver imidlertid ikke mening at opgøre en udledning for universiteterne uden bygningernes aftryk, da der er en direkte sammenhæng mellem produktion og forbrug. Vi lægger derfor op til at medtage CO2-udledning fra bygninger, som var det vores eget. Det betyder også, at denne post bliver tung i regnskabet.

ASK kommenterede, at det var spændende at se, hvilken impact det har fået, at vi er kommet af med gamle bygninger på Sohngaardsholmsvej.

ARH kommenterede, at det kan være vanskeligt at se udfasningen af en enkelt bygning i regnskabet, idet beregningen af udledningen primært baserer sig på monetært forbrug. Generelt kan man se på energiforbruget, at vi går fra ældre og energitunge bygninger til mere arealeffektive og mindre energiforbrugende bygninger, og det smitter naturligvis af på udledningen fra energiforbrug. Dette udvises imidlertid af det ændrede energimix, hvorfor det er vanskeligt at beregne konkret på bygningsniveau.

Der pågik herefter en drøftelse af, hvordan beregningerne af CO2-aftrykket af bygningerne bør opgøres. Modellen antager at en kr. forbrugt på eksempelvis husleje har en vis udledning, der baserer sig på en afskrivnings-/reinvesteringsmodel for bygningen som et aktiv. Dette princip kan anfægtes, idet udledningen ikke sker gradvist, men på produktionstidspunktet – når materialerne oparbejdes og indbygges. Der var enighed om at udbore dette emne yderligere, så vi forstår mekanismen til bunds, og således at det kan kommunikerer fornuftigt. Derudover var der enighed om, at man følger den standard, som udvalget under Danske Universiteter når frem til, og at AAU skal påvirke beslutningerne i dette fora, så vi får det mest retvisende billede af udledningen og at regnskabet kan anvendes til beslutningsstøtte.

HDM kom med forslag om, at man undersøgte forskellige bygningsmaterialer, da netop bygningsmassen var en stor og tung post på regnskabet.

ARH kommenterede, at det netop er på den måde, vi skal nedbringe vores CO2e-udledning og orienterede om, at både Bygningsstyrelsen og AAU vil arbejde på en bæredygtighedsstrategi på området, som vil hjælpe det på vej.

Coronas effekt på CO2-udledning på AAU

PRK spurgte ind til, hvorfor man ikke kan se et større fald i CO2e-udledningen under corona-pandemien, hvor både studerende og ansatte var hjemsendt ad flere perioder.

ARH kommenterede, at man havde en besparelse på ca. 20% på energien, men at det ikke flyttede meget i selve regnskabet, da energimixet er så rent i dag. Det er bygningerne der er den tunge post, og de står der uanset om brugeren er til stede eller ej.

Sammenligning med øvrige danske universiteter

PRK orienterede om, at én af grundene til at klimamålene blev vedtaget, var fordi at AAU var et af de eneste universiteter, der ikke kunne fremvise et CO2-regnskab.

Hertil kommenterede TMB at de grønne regnskaber som de andre universiteter har lavet tidligere, ikke er lavet på denne metode, og at de andre universiteter venter på at AAU har udviklet deres metode med GHG-protokollen, så vi kan opgøre ens på tværs i sektoren.

Vi er allerede langt i forhold til målsætningen – men vi skal ikke hvile på laurbærrene

Flere af forummets medlemmer kommenterede på, at vi allerede i 2022 var tæt på at indfri AAU's klimamål om 70% reduktion inden 2030 – baseret på relative tal.

Der var dog enighed om, at det var bedre at sætte overlæggeren højere (skærpe målsætningerne), og at vi ikke "må læne os tilbage i sædet". Der skal være noget at stræbe hen i mod, og selvom vi er tæt på en 70% reduktion, så kigger vi ind i en udfordring med at blive helt CO2e-neutrale. Særligt når vi medtager vores bygningsmasse i regnskabet. Det er en fast post, derfor bliver det svært at komme i mål med en 0%-udledning. Derfor var der bl.a. forslag fra forummets medlemmer om at kigge ind i off setting (plantning af skov), teknologiske løsninger (CO2 støvsugere, nettoenergiproducerende bygninger) m.v.

ARH kommenterede, at måske er det OK, at vi ikke går i nul. Men at vi i stedet har øje for, at vi både har et footprint og handprint som universitet, forstået således at effekten af vores forskning og uddannelse yder et positivt bidrag til klimaudfordringen, som kan opveje at vi opretholder en vis udledning. Den vægtning er vigtig.

Nudging og ændring af adfærd

Der var bred enighed om blandt forummets medlemmer, at dannelsesdelen og signalværdien for bæredygtighedsaktiviteter var vigtig. Derfor er det vigtigt at have for øje, at nudging til små og store adfærdsændringer og synlig bæredygtighed også er med til at flytte på dagsordenen.

Dertil kommenterede flere, at selvom det måske ikke har en stor impact på CO2-regnskabet, skal vi stadig handle på f.eks. indkøb af inventar, elektronik og synliggøre bæredygtighedstiltag i kantinen, da de tilsammen stadig gør en forskel og der er potentiale for bæredygtig udvikling.

Hertil kommenterede MVI at bæredygtighed vægtes højt i forhold til det nye kantineudbud, hvilket flere kommenterede var ønskeligt på AAU.

PBK kommenterede, at det er spændende, hvordan vi kan inspirere/ nudge til klimavenlig adfærd. Han anbefalede, at man integrerer det i f.eks. klimastrategien og klimahandlingsplaner.

EP anbefalede, at vi skal nudge de studerende og ansatte til at tage valg som er klimavenlige. Det vil være en god ide at opstarte et samarbejde med studerende (som studerer nudging og adfærdsændringer) og VIP som har viden om emnet.

MJM kommenterede, at ideerne var rigtig gode, og ønskede at gå videre med anbefalingen.

MVI kommenterede, at i København har de lavet en del nudging-tiltag – også ved kantinerne og det vil de også gøre fremadrettet. MVI orienterede yderligere, at nudging også bliver en del af de fremtidige kantinekoncepter.

Hvad er det næste skridt?

MJM orienterede om, at CO2-regnskabet forventes at blive færdiggjort i 2022.

TMB fortalte, at de pt. stadig mangler data fra kantinen, men at det ikke forventes, at disse data kommer til at flytte meget på det midlertidige resultat. Derudover spurgte han ind til om det var ønskeligt at der udarbejdes historiske regnskaber eller om man i stedet skulle fokusere fremadrettet, nu vi har baseline på plads?

MJM kommenterede, at nu når vi har en god baseline for 1990, så skal vi kigge fremad.

MVI kommenterede, at han var enig med MJM og roste indsatsen med regnskabet. Hans anbefaling lød på, at vi skulle koncentrere os om det fremadrettede.

MSJ kommenterede, at det er vigtigt, at vi bruger regnskabet som climate management. Det er vigtigt at vi kan blive endnu bedre og fastholder niveau. Det er desuden vigtigt at kigge ned i alle områderne af de forskellige scopes og følge op med handleplaner og aktiviteter. Det er ikke nok kun at sætte ind ét sted. Vi skal have hele paletten med.

Opsamling på anbefalinger fra SCF vedr. klimaregnskabet

Der var enstemmigt stor opbakning til regnskabet og metoden. Der var desuden stor ros til TMB og SL for deres store arbejde.

Følgende anbefalinger fra forummet blev noteret til det videre arbejde med AAU's CO2-regnskab:

- 1) Der skal arbejdes mere med kommunikationen omkring metode, baseline og resultater, men frem for alt skal arbejdet med regnskabet gøres operativt i relation til en fremtidig klima- og bæredygtighedshandlingsplan.
- 2) AAU skal følge den nationale opgørelsesmetode som udvikles af DKUNI.
- 3) AAU skal bruge både absolutte og relative tal ift. produktionen i beregningerne og kommunikere transparent om begge opgørelsesmetoder i klimaregnskabet.
- 4) Klimaregnskabet må ikke stå alene og der skal sættes ind på alle scopes – ikke kun på de tunge poster som bygninger.

- 5) Det kræver nudging og handleplaner for særligt posterne i scope 3, hvor også signalværdien er vigtigt for AAU.
- 6) Selvom vi er nået langt, må vi ikke læne os tilbage – vi skal fortsat være ambitiøse med nedbringelse af CO2e-udledning
- 7) CO2-regnskabet skal bruges til governance og som beslutningsgrundlag for større investeringer i f.eks. bygningsmassen m.m.

Pkt. 8. Evt.

Følgende er forslag til punkter på dagsorden til næste møde:

- a. Præsentation af "Donutøkonomi" – Hvordan kan vi gøre donutøkonomi operationelt på AAU? EP, MSJ og PRK taler sammen og forbereder punktet til næstkommende møde.
- b. CO2- regnskab - opfølgning
- c. Orientering om bæredygtighedsrapport v/ HSK
- d. Orientering om evaluering af affaldsordning og status på udbud

Derudover ønskede HDM en oversigt over igangsatte eller eksisterende bæredygtighedsaktiviteter på campus, for at kvalificere debatten og byder ind med ideer, som ikke allerede er igangsat.

Næste møde: Der vil snarest blive indkaldt til næste møde, som forventes at blive afholdt i slut maj/start juni.